

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 166. szám — 1941 július 23 szerda — Ára: 12 fillér

A MOSZKVAI KREML KÖRNYÉKE EGYETLEN LÁNGTENGÉR

**Óriási arányú német légitámadás a szovjet főváros ellen
Összefüggés nélküli töredékekre szakadt a szovjet arcvonal
Német páncélosok a Dnyeszternél tizezer foglyot ejtettek**

Japán kitart a háromhatalmi szerződés mellett — Nem tűri Indokína angol megszállását — Brit körökben japán hadműveletekkel számolnak Indokínával kapcsolatban — Az USA 425 millió dollár kölcsönt ad Angliának

A magyar honvédcsapatok folytatták előnyomulásukat, német csapatokkal vállelve Ukrajnában megtörték a bolsevikiek szívós ellenállását és újabb helységeket szálltak meg

A szovjet elleni háborúban szinte új fejezetet nyit Moszkva bombázása. A szovjet főváros lakossága és benne a szovjet hatalmas sereg, — ha ugyan még ott vannak, — most érzik legelőször saját bőrükön a háborút. Elpusztult, vagy súlyosan megrongálódott, kigyulladt több magas szovjet katonai és közigazgatási hatóság épülete, jelenti a német véderőparancsnokság.

A hadiesemények megismétlődnek. Ugyanaz történi nagyobb változatban Moszkvában, mint történt a jugoszláviai hadjárat során, mikor Belgrad bombázása megpecsételte nemcsak a jugoszláv főváros sorsát, hanem éppen mert a szeptemberi épületek pusztultak el, megszünt a jugoszláv haderő központi irányítása.

A Német Távírási Iroda, melynek jelentését a MTI továbbítja, rámutat arra, hogy a német légi fegyvernek a kedde virradó éjszaka mérte első hatalmas csapásait Moszkvára. Már hétfőn a korai délutáni óráktól kezdődően indultak támadásra a német harc- és bukórepülők a vörös főváros ellen; bombáik súlyos pusztításokat vittek véghez.

A német repülőrajok egymásután záporoztak mindenféle űrméretű rombolóbombáikat és ezernyi gyújtóbombáikat a szovjet főváros hadicélpontjaira egészen a hajnali szürkületig. Már az első támadások során hatalmas pusztító tüzek támadtak főként a Moszkva-folyó déli részében: a tüzek világa mutatta a később támadó hullámoknak az utat.

A Kreml környékén mintegy 12 súlyos bomba csapódott le. A szovjet elhárítás a hatalmasarányú német támadáshoz viszonyítva majdnem hatástalan volt, noha sok légvédelmi ágyú és fényszóró fejtett ki erős tevékenységet. A Moszkva ellen végrehajtott német támadás megállítja az összehasonlítható azokkal a legsúlyosabb csapásokkal, amelyeket az angliai hadicélpontokra mért a német légi haderő.

Az elhárítás MTI jelentés szerint az egész német sajtó feltűnően foglalkozik a Moszkva ellen intézett

Budapest, július 22. A MTI értesülése szerint a magyar honvédcsapatok arcvonalán egyes seregtestek az elmúlt napok felderítő tevékenysége alapján folytatták előnyomulásukat és tovább szorították az ellenséget.

Újabb helységeket szálltak meg. Ebben a térszerésben jelentős

első nagy légitámadással. A Berliner Börsenzeitung szerint kora reggelig pusztító erővel folytak a sorozatos támadások, amelyek arra szolgálnak, hogy Sztalin leplezetlen képet kapjon az általa kihívott háborúról. Sztalin Kremlben levő trónja most már közvetlen veszélyben van, mivel a német csapatok az ország nagyrésztét védő utolsó nagy védelmi vonalat szétrobbantották. A leszámlás útban van — hangsúlyozza a német lap.

NÉMET ÉS MAGYAR HADISIKEREK UKRAJNÁBAN

A 2500 kilométeres front déli szakaszán újabb sikereket ért el a német és magyar haderő. Az Ukrajnában együttműködő német és magyar csapatok — mint a Német Távírási Iroda értesül — július 20-án és 21-én megtörték a bolsevisták szívós helyi ellenállását. A bolsevikiek sok halottat hagytak hátra a csatákon. Utána a német kötelek a magyar katonákkal vállelve megfutamították a szovjet harci egységek maradványait. A német és magyar katonák nyomukba szegődtek a menekülő szovjet csapatoknak, minduntalan harca kényszerítik őket, ami lehetetlenné teszi, hogy rendezetten vonuljanak vissza. MTI jelentés is utal ezekre a sikerekre és kiemeli a magyar lovascsapatok nagyszemű teljesítményeit. Jelentős szerephez jutott a szovjet elleni háborúban a magyar huszárság, mely az ősi huszárvirtus szerint végezte el feladatát.

JAPÁN KÜLPOLITIKAJARÓL

illetékes nyilatkozatok hangzottak el. Toyoda japán külügyminiszter — mint a kormány tájékoztatója mondta — már szombaton fogadta a német és az olasz nagykövetet és

szerephez jutottak egyes lovas csapataink, amelyek a más fegyvernemek számára szinte járhatatlan utakon mozgékonyaságukkal és hagyományos vállalkozó szellemükkel ez alkalommal is bebizonyították, hogy a gépek háborújának korszakában is nélkülözhetetlen, értékes részei a hadseregeknek.

kijelentette nekik, hogy Japán külpolitikája változatlanul a háromhatalmi szerződés szellemének és célkitűzéseinek megfelelően alakul. A Szovjetunió nagykövetét még nem fogadta a külügyminiszter.

Egy másik tokiói jelentés szerint Toyoda külügyminiszter a külügyminisztérium vezető tisztviselőinek értekezletén hangzott, hogy Japán külpolitikája főképpen változatlan maradt. Jól tájékozott körök bizonyos fontosságot tulajdonítanak azoknak a tanácskozásoknak, amelyet a japán külügyminiszter folytatott a tengelyhatalmak nagyköveteivel. E tanácskozásokat úgy értelmezik, mint a japán külpolitika változatlan irányzatának jelét.

ANGLIA TERVEI INDOKINA ELLEN

Az egész japán sajtó riasztó híreket közöl Sanghajból, Hongkongból és Hanoi-ból, amelyek szerint Anglia és Amerika hihetetlen erőfeszítést tesz, hogy a lehető legrövidebb időn belül közös távolkeleti arcvonalat alakítsanak ki Moszkva és Csunking között a déli brit-amerikai támaszpontrendszer keretében.

A Tokio Nicsi Nicsi szerint Anglia titkos katonai szerződésben megállapodott Csunkinggal és a francia-indokínai de Gaulle-párttal, hogy megszállják Indokínát. Kwangsziban és Yünnanban csungkingi csapatok sorakoztak fel, hogy benyomuljanak Francia-Indokína északi felébe, ugyanakkor pedig az angolok benszült hadakat akarnak küldeni az ország déli részébe.

Decoux, Francia-Indokína fő-kormányzója, Szaigomból visszatért Hanoi-ba és megbeszélést foly-

tatott Sumika tábornokkal, az ott állomásozó japán csapatok parancsnokával.

JAPÁN NEM TŰRI INDOKINA ANGOL MEGSZÁLLÁSÁT

A japán kormány hivatalos tájékoztatója bejelentette a külföldi tudósítók keddi értekezletén: eddig még nem erősítették meg azokat a híreket, hogy angol csapatok bevonultak vagy rövidesen bevonulnak Francia-Indokína déli részébe. Mivel Franciaország, Francia-Indokína és Japán közös szerződésének hangsúlyozott célja az, hogy megelőzze Francia-Indokína területének ilyen megsértését, ha e hírek valóban bizonyulnak, a szerződésben foglalt ellenrendszabályokat alkalmazni fogják. A tájékoztató utalt ezzel kapcsolatban a jelenleg Vichyben folyó tárgyalásokra.

JAPÁN HADMŰVELET INDOKINA ELLEN

A MTI zürichi táviratát közöl. Eszerint a Neue Züricher Zeitung londoni levelezője jelenti: A legutóbbi értesülések alapján beavatott angol körökben számolnak Japán hadműveletével Indokína ellen. Lehetségesnek tartják, hogy ez a hadművelet már csütörtökön, vagy pénteken megindul. Londoni politikai körökben azt hiszik, hogy a francia kormány nem fejt ki ellenállást, az Egyesült Államok pedig arra szorítkozik, hogy még jobban korlátozza a Japánnal való kereskedelmi forgalmat.

Ha igaz a fenti hír, úgy nyilván arról van szó, hogy Japán meg akarja előzni az Indokínával kapcsolatos angol terveket. De nem

FONTOS TUDNIVALOK

Közöljük az új lisztárakat.

Rendelet a tűzifa forgalmáról.

A lakóházak és egyéb épületek, valamint a járművek elsötétítését július hó 23-án 20.30 órakor kell kezdeni és az elsötétítés július 24-én hajnali 4.10 óráig tart.

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

lehetően, hogy csak angol lép-
lez; hírverésről van szó.

ANGLIA ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK

egyezményt írtak alá, amely sze-
rint Amerika Nagybritanniának
425 millió dollárt kölcsönöz 3 szá-
zalékos kamatra. Nagybritanniát
a Reconstruction Finances Corpora-
tion állítja devizával azoknak a
hadiszállományoknak a megfize-

tésére, amelyekről még a kölcsön
és bérbeadás életbelépése előtt
egyeztek meg.

A londoni hírszolgálat szerint az
angol király kedden kihallgatáson
fogadta Harry Hopkint, az ameri-
kai Egyesült Államok rendkívüli
megbízottját, aki a kölcsön és bér-
leti törvény ügyében tartózkodik
Londonban. A király kihallgatá-
son fogadta Churchill miniszter-
elnököt is.

Német hadijelentés

Összefüggés nélküli töredékekre szakadt a szovjet arcvonal — Moszkva
bombázása

Vezéri főhadiszállás, július 22. (Né-
met Távirati Iroda.) A német véderő
és szövetségeseinek az ellenség erejé-
nek meglőrése érdekében hadművele-
tei a szovjet védelmi arcvonalat össze-
függés nélküli töredékekre szaggatták.

Bár helyenként makacs ellenállást
tanúsítanak és elkeseredett ellentáma-
dásokat intéznek az ellenséges csapa-
tok, egységes vezetés már nem ismer-
hető fel. A keleti arcvonal egész vona-
lan állandóan továbbfolyik a szovjet
véderő egyes seregszámjainak szét-
verésére és megsemmisítésére irányuló
hadműveletek.

A német légitörő a keddre virradó
éjjel első ízben intézett támadást
Moszkva ellen, hogy megtorolja a bol-
sevistáknak a két szövetséges főváros,
Bukarest és Helsinki nyílt városok
ellen intézett légitámadásait. Erős
harci repülőgépek bombázták egy-
másután támadó hullámokban jó látási
viszonyok mellett a bolsevista közleke-
dési és hadiipari központ katonai be-
rendezéseit.

A Kreml környékén és a Moszkva-
kanyarban bombatartalékot igen sok
hatalmas tüzet okoztak az épületek-

A Kreml környéke egyetlen lángtenger volt

BERLIN, július 22. A német légi-
haderőnek arról a hadműveletéről,
amellyel most első ízben sújtott le
Moszkvára, a Német Távirati Iroda
egy szemtanú jelentését közli:

— Az esti szürkülettől egész éjtél-
ig repültek a német harci repülőgépek a
nagy sákság felett Moszkva felé, ahol
gyújtó és robbanóbombákkal bombázták
a kormányzati és közigazgatási vá-
resnegyedét. Bár a bolsevikiek erősen
védekeztek, éjjel tájban a Kreml kör-
nyéke egyetlen lángtenger volt. Nagy
üzemek égnek lobogó lánggal, sűrű, át-
hatolhatatlan füstfelhő húzódik el.
Voltunk már London és Liverpool,

5 és félorálgt tartott a légiriadó Moszkvában

LONDON, július 22. A Reuter Iroda
közli a moszkvai rádió közleményét,
amely szerint hétfőn este sok német
repülőgép támadást intézett Moszkva
ellen.

A németek nagyobb bolsevik csapatokat bekerítették

BERLIN, július 22. (Német TI.) A
német csapatoknak a keleti harc-
terület különböző pontjain a legutóbbi napok-
ban sikerült nagyobb bolsevik csapa-
tokat bekeríteniük. A bolsevikiek egyes
helyeken hibaváló kísérletet tettek a
kitérésre. Végül kénytelenek voltak
visszavonulni kelet felé. Július 20-án
és 21-én a politikai biztosok által meg-
fegyverezett szovjet katonák ellenállá-
sát továbbra is meglőrtük. A szovjet
csapatok vesztesége jelentékeny.

BERLIN, július 22. (Német TI.) Né-
met harci repülők július 21-én is erő-
sen bombázták egymásután követ-
kező támadásokban a Szmolenszktől
keletre visszavonuló szovjet hadoszlo-
pokot. A bolsevikiek a támadásokban
hatalmas veszteségeket szenvedtek.
(MTI)

Berlin, július 22. A német légi-
haderő a július 22-re forduló éjjel
Moszkva hadifontosságú célpont-
jain, végül az egész keleti harc-
terület támadásokat intézett vissza-
vonuló szovjet hadoszlopok, vasú-
tvonalak, pályaudvarok stb. ellen.
Igen sok harcikos és mindenfajta
jármű elpusztult. Telitalálattal
szállítványokat pusztítottak el
és siklottak ki: Csérkasztól és
Kremincsuntól délre lévő vidé-

ben és azok felületén. Teljesen elpusz-
tult vagy súlyosan megrongálódott
több magas szovjet katonai és közigaz-
gatási hatóság épülete.

Az Anglia körüli tengerészen harci
repülőgépek telibe találtak két nagy
teherhajót. Más harci repülőgépek
kedre virradóra kikötőberendezéseket
bombázták a szkei délkeleti részén.

A Szezei csatorna partján német
harci repülőgépek a július 22-ére vir-
radó éjjel katonai berendezésekre dob-
tak mindenfajta ürméretű bombákat.

Az ellenség napközben megkísérelte,
hogy megtámadja a csatorna partvidé-
két. Az eközben kifejlődött légiharcok-
ban vadászaink hat brit repülőgépet
lelőttek.

Kedre virradóra brit hadirepülő-
gépek Délnyugat-Németország több
helyén romboló- és gyújtóbombákat
dobtak le. A polgári lakosságnak a tá-
madás következtében kellett menekülni
és sebesültekben van néhány áldozata.
Főleg lakóházak pusztultak el vagy
rongálódottak meg.

A légvédelmi tüzérség a támadó brit
harci repülőgépek közül egyet lelőtt.
(MTI)

Glasgow és Belfast felett, a brit sziget
nem egy városának az égését láttuk,
de ritkán láthatunk ebben a háború-
ban ilyen nagykiérettű és ilyen
pusztító hatású tüzeket. Egyik robba-
nás követte a másikat. Új tüzek tá-
madtak és a régiék egyre jobban ki-
terjedtek. A bombák pedig hullottak a
hadifontosságú célokra, mi is ledobták
terhünket. Megfigyeltük a becsapódá-
sukat és azután visszafordultunk. Nap-
pali fényben indultunk és nappali
fényben tértünk vissza. A közben el-
lelt éjszaka a borzalom éjszakája volt,
amely megrémegtetette a bolsevizmus
létét. (MTI)

Németországból kiutasították a bolíviai követet

A közlemény szerint a városban
több helyen tűz keletkezett, sokan
meghaltak és megsebesültek. A légi-
riadó öt és fél óra hosszat tartott.
(MTI)

ken a vasútvonalak a vasúti köz-
lekedés számára használhatatlan-
ok. Ezenkívül a szentpétervári-
moszkvai vasút vonalon több ro-
bogó vonatot kiskiklattunk. (MTI)

Berlin, július 22. (Német TI.) Német
harci repülők július 21-én a Dnyepen
megfigyelték egy sor súlyosan
megrakott szovjet kereskedelmi hajót,
amelyek pótlást szállítottak bol-
sevik csapatoknak. A német repülő-
kérés zuhanással megtámadták a tel-
italálattal hármát közülük elsúly-
lyesztettek. (MTI)

Berlin, július 22. (Német TI.) A
bolsevik csapatok vasárnap és hét-
főn elkeseredett kísérletet tettek,
hogy visszaverjék a Szmolenszken
túl előretolt német hadakat, de sú-
lyos veszteséggel megfúszult kí-
sérletük. Sok bolsevik katoná
esett fogságba és sok szovjet pán-
célkocsi pusztult el. (MTI)

Stockholm, július 22. A „Nya Dagblätt
Allehand” jelentése szerint a Szent-
pétervári felé elnyomuló német csapa-
tok Észtországban körülbelül egymilli-
őt kitevő szovjet hadsereget zártak
körül. (MTI)

BUKAREST, július 22. (NST.) A
Sfarma Platra című lap híre szerint a
bolsevista foglyok feltűnő vallomást

tettek a besszarábiai német csapatok
parancsnoksága előtt. Eszerint a szov-
jet fasztek legújabbban azt a parancsot

A finn csapatok sikerei

HELSINKI, július 22. (Német TI.)
A keleti harc-területen küzdő finn csapa-
tok a legutóbbi 24 órában ismét nagy
sikert értek el.

A Ladoga-tó felől keletre szovjet terü-
leten egy finn rohamcsapat megsemmi-
sített egy három ezer főből álló, szám-
beli jelentős fölényben lévő ellensé-
ges ezredet és különféle hadianyagot
zsákmányoltak. A harc-terület több helyén
nagyobb szovjet csapatkötleteket be-
kerítettek.

Karéliai szovjet területen a finn
csapatok megszállták több hadászati-
fontos helyiséget. Úgy látszik, hogy az
ellenség általában rendszeres vissza-
vonulást kísérel meg, hogy új állaso-
kat foglaljon el. Légiharcokban és a
földi légharctásban a legutóbbi 24
óra alatt a finnek nyolc ellenséges re-

kaptak, lökék agyon minden sebesült-
jüket, nehogy a sebesült szovjet kato-
nák német fogságba essenek. (MTI)

pülőgépet semmisítettek meg. (MTI)
Kopenhága, július 22. (NST.) A
»Berlingske Tidende« haditudósi-
tója érdekes beszámolót közöl a
finn hadifogságba jutott szovjet
katonákról. Többek között a követ-
kezőket írja:

— Tágramerészlet rémült szem-
mel állnak előttünk és érthetetlen
szavakat dadognak. Némelyik ke-
resztet vet, mások elsiříják magu-
kat. Mindannyian tudják, hogy az
ellenség kezébe estek, de nem tud-
ják, kit gyűlöljenek most, mert
csak azért harcoltak és öletek, mi-
vel ezt parancsolták nekik, ha
azonban látják, hogy sem meg nem
ölik, sem meg nem kinnözzák őket,
akkor hisztériás sírógöresben tör-
nek ki.

Német támadás Szentpétervár irányában

Berlin, július 22. (Német TI.) A
Szentpétervár irányában támadó
német csapatok július 21-én is sok
foglyot ejtettek, a gyár-
szervezet tagjai közül. Ezeket a
csapatokat mindenféle évfolyamú,
kiképzésben nem részesült embe-
rekből halmozták össze. A bolse-
viki gyár-
szervezet tag-
jait kielégítő fegyverek nélkül
osztották be az erősen meggyen-
gült szovjet hadseregbe töltelékül.
(MTI)

Berlin, július 22. (Német TI.) A
Pétervártól délre lévő erdő-
elörszemlő egyik német gyalo-
gos csapat július 21-én meglepetés-
szerűen egy szovjet tábori repülő-
térre bukkant. Legénységét any-
nyira meglepte a német katonák
megjelenése, hogy minden ellent-
állás nélkül megadták magukat.
Harminc indulásra kész szovjet va-
dász-
gépet gyors közeléssel siker-
ült biztonságba helyezni a német
gyalogosoknak. (MTI)

Tízezer szovjet fogoly a Dnyeszter-szakaszon

Berlin, július 22. (Német TI.) A
Dnyeszter szakaszon német pán-
cél-
losok gyors előnyomulásuk alkalmá-
val július 20-án tízezer foglyot
ejtettek, 220 pán-
célkocsit és 40
ágyut semmisítettek meg, illetve
zsákmányoltak. A német had-
erő pán-
cél-
os csapatai ugyane napon
heves harcokban a Porbov kör-
nyékén 98 szovjet pán-
cél-
os kocsit

semmisítettek meg szokatlanul
csekély veszteséggel.

Július 20-án nagy harc fejlődött
ki a német és szovjet pán-
cél-
os között Vitebszk környékén. Mint-
egy 130 támadó bolsevik pán-
cél-
os között az egyik német pán-
cél-
os hadosztály egyedül 73-at sem-
misített meg. (MTI)

Sztalin fia Schmidt tábornok előtt

Berlin, július 22. A Schmidt tábornok
parancsnoksága alatt álló pán-
cél-
os had-
erő előretörése során — mint a Német
Távirati Irodával közlik — július 16-án
Vitebszktől délkeletre Ljesno mellett,
több más bolsevik tiszttel és közka-
tonával együtt német fogságba esett
Sztalin legidősebb fia, Sztalin Jakab is,
a 14. szovjet pán-
cél-
os hadosztály 14. ta-
rackezredének hadnagya. Sztalin Jakab
1900 március 18-án született Bakuban.

Sztalinnak Jekaterina Svanidze-vel kö-
tött első házasságából.

Schmidt tábornok nyomban maga elé
vezette a foglyot, akiről minden két-
vést kizáróan bebizonyosodott, hogy
Sztalin fia. Sztalin Jakab hangzott,
hogy belátta a német csapatokkal szem-
ben kifejtett ellenállás oktalanságát és
éppen ezért megadta magát még élet-
ben maradt katonáival együtt. (MTI)

Németországból kiutasították a bolíviai követet

Berlin, július 22. (NTI.) Német illeté-
kes helyről közlik: A német birodalmi
kormány a bolíviai kormányt hétfőn
éleshangú tiltakozó jegyzéket nyújtott
át az ottani követ útján. A jegyzék a
bolíviai kormányt az ottani német
követtel szemben tanúsított eljárásával

foglalkozik.
A birodalmi kormány indítatva érez-
te magát arra, hogy közölje Bolívia
berlini ügyvivőjével, nem tekintti többé
grata personának és három nap alatt
hagyja el Németországot. (MTI)

Amerikai csapatok Brit-Guyanában

(NST) Mint az angol hírszolgá-
lat közli, Brit-Guyanába megérke-
zett az Egyesült Államok első csapa-
tegyesége. A gyarmat fővárosá-
ból, Georgetownból érkező hír sze-
rint az északamerikai unió kato-
nái azt a támaszpontot szállják
meg, amelyet London átengedett
Washingtonnak.

Fehér Háznak és Roosevelt aláír-
ásával törvényerőre emelkedik.

Rongálások megtorlása Valjevóban

Belgrád, július 22. (Német TI.) A
nyugatszerbiai Valjevo közelében meg-
kísérelt rongálás miatt nagyszámú
kommunista vezetőt és zsidót agyon-
lőttek. (MTI)

VIGSZINHÁZ MOZGÓ

Ma utoljára!

A legszebb és legmeghatóbb
magyar film:

Mária nővér

Főszerepben Szörényi László és
Jávorka Pál. — Megelőzi: Csapa-
tunk az orosz fronton, leg-
újabb képek a híradókban

Rendel a tüzelőanyag forgalmáról

A közellátási miniszter korlátozta a tüzifa és a szén kereskedői forgalmát.

A rendelet értelmében azok a tüzelőanyagkereskedők, akik mint tovább árúsítók, mint fogyasztók részére árúsítanak tüzelőanyagot, augusztus 1-től március 1-ig a részükre hetenként érkező tüzifának kályhatüzelő céljára szolgáló háztartási szénnek, brikett és kokszbrikettnek legalább 40 százalékát olyan kiskereskedőnek (pincés, udvaros, vegyeskereskedő stb.) kötelesek továbbadni, akik ezeket a tüzelőanyagokat kizárólag fogyasztók részére árúsítják.

Ezt az arányszámot a törvényhatóság első tisztviselője ellenőrzi. Eyből a kereskedőket, vagy azok egyes csoportjait arra is kötelezheti, hogy a részükre érkező tüzelőanyag mennyiségét és felhasználását időközönként bejelentse.

Az olasz-bolgár tárgyalások

Róma, július 22. (MTI) A Rómában időző bolgár államférfiak XII. Pius pápánál kedden délelőtt hivatalos látogatáson voltak. Az olasz-bolgár tárgyalások kedden is folytatódtak. Ciano gróf délelőtt ebédet adott a bolgár vendégek tiszteletére. A bolgár miniszterek római látogatása igen szíves légkörben folyik. Általános benyomás szerint beható vizsgálat tárgyává tették a Balkánon kialakult új terület rendezését, nevezetesen az albán-bolgár határ ügyét. — (MTI)

Régi volt a gyanus levél

Újabb fordulat a rákoszentmihályi gyilkosság bűnügyében

A rákoszentmihályi rablógyilkosság ügyében újabb fordulat történt. Megállapították, hogy azt a két levelet, amelynek alapján a meggyilkolt Karsay Efraimné múlt hétfői titokzatos látogatóját remélték megtalálni, sok évvel ezelőtt írta az úriasszony egy akkori hódolójára. A köztisztviselőben álló vagyonos úriemberről nem tevékeny fel, hogy bármi köze lenne a bűncselekményhez. A gyilkosság idején egyébként beteg feküdt lakásán. Karsayné úgy látszik szeretettel őrizte a régi emlékeket.

Most a meggyilkolt özvegy hozzátartozóit keresik, hogy esetleg fölük kapjanak újabb támpontokat a nyomozáshoz.

Bajok a moszkvai rádióval

Ankara, július 22. A moszkvai rádió vasárnap sem közép, sem hosszú hullámán nem sugárzott műsort. Az ankarai rádió szerint ez a szünetelés a német repülők tevékenységében leli magyarázatát. (MTI.)

Kvaternik horvát tábornagy, mint jól értesült berlini körökben tudják, még hétfőn este elutazott a vezéri főhadiszállásról és a harctér egyik szakaszának megtekintése után, valószínűleg Berlin érintése nélkül tér vissza Horvátországba. A vezéri főhadiszálláson lefolyt megbeszélésről az eddigi hivatalos jelentésen kívül valószínűleg nem adnak újabb részleteket. Mindazonáltal politikai körökben feltételezik, hogy a megbeszélésen szövegre került a fiatal Horvátország valamennyi időszerű kérdése. Göring birodalmi tábornagy kedden délelőtt a főhadiszálláson fogadta Kvaternik horvát helyettes államvezért és nemzetvédelmi minisztert.

A portugál államfő látogatása az Azori szigeteken. A portugál fővárosban minden előkészületet megtettek Carmona tábornok államfőnek az Azori szigeteken teendő látogatására. Az államelnök kísérletével szerdán délután száll a „Calvalho Auraupe” nevű hajóra. Az Azori szigetek lakossága is lázasan készülődik Carmona tábornok fogadására.

A honvédelmi miniszter a szükséges óvóhelyek létesítésére vonatkozó rendelkezéseket kiegészítette, amennyiben kimondata, hogy a lakóházi légtartalmi óvóhelyek létesítéséhez szükséges pincerészeket lehetőleg úgy kell igénybe venni, hogy az igénybevétel ne korlátozza a bérlinek a pincéhez való jogát. A pincétől, illetve tüzelőanyag elhelyezésére alkalmas helyiségtől senkit sem szabad teljesen megfosztani.

Ha'álosítélet Ujvidéken elsötétítés idején elkövetett rablás miatt

UJVIDÉK, július 22. Lazarevics György és Pethő István június 29-én este elsötétítés alatt megtámadta Bedekovics Pált, akitől elrabolták 100 pengőjét és ezer dinárját.

Lazarevicsot elfoglalták és a röglönitéli honvédtörvényszék elé állították,

amelynek elnöke Horváth Károly alvezetés, a tárgyalásvezető dr. Csűrös Elemér alvezetés-hadbíró volt.

A vádlott beismerte a bűncselekmény elkövetését, a bíróság halálra ítélte. (MTI.)

A képviselőház elvetette a házassági javaslat felsőházi módosítását

Ma tesznek kísérletet a két Ház álláspontjának egyeztetésére

A képviselőház kedden ülést tartott, amelynek napirendjén a házassági törvényjavaslat tárgyalása során a felsőház által elfogadott módosításokról való döntés szerepelt.

Maróthy Károly napirend előtt sürgős interpelláció előterjesztésére kért engedélyt a napilapok áremeléséről kiadott rendelet tárgyában. Az elnök az engedélyt nem adta meg, miután azonban Maróthy ragaszkodott kéréséhez, később a képviselőház döntött az ügyben.

Boesary Kálmán előadó ismertette a képviselőház igazságügyi és közjogi együttes bizottságának jelentését. A bizottság azt javasolta, hogy a házassági törvényjavaslat 9. §-át az eredeti képviselőházi szövegezésben, 16. §-át pedig a felsőház által eszközölt módosításokkal fogadják el.

A jelentés szerint a felsőháznak a 9. §-on eszközölt módosításai veszélyeztetik azokat a rendkívüli érdekeket, amelyeket a magyar faj tisztasága megővésének szempontjából minden körülmények között szem előtt kell tartani. Ezután a jegyző felolvasta a 9. § eredeti szövegét, majd a képviselőház vita nélkül megszavazta a bizottsági jelentést, tehát a 9. § tekintetében az eredeti szöveget fogadta el, míg a 16. § módosítását magáévá tette.

Szerdán a képviselőház és a felsőház egyeztető bizottsága tart ülést. A

képviselőház csütörtök délelőtt 12 órakor tartja legközelebbi ülést, amelynek napirendjén az egyeztető bizottság jelentése szerepel.

A napirend megállapítása után került sor a döntésre. Maróthy Károly sürgős interpelláció-kérelméről: a képviselőház nem engedélyezte az interpelláció elmondását.

A két Ház között felmerült eltérés elintézésére úgy a képviselőház, mint a felsőház elnöksége megítélte a szükséges intézkedéseket. A felsőház igazságügyi és közjogi bizottsága délután ülést tartott, melyen megválasztotta elnökét, alelnökét és előadóját és kisorsolt a bizottsági tagok közül hetvenötöt, hogy a képviselőház közjogi és igazságügyi együttes bizottságának 75-ös létszámával paritásban legyen. A képviselőház közjogi és igazságügyi bizottsága ugyancsak délután tartott ülést, melyen elnököt, alelnököt és előadót választott.

A két Ház közjogi és igazságügyi bizottságaiból alakult 150 tagú ügynevezett egyeztető bizottság szerdán délelőtt ül össze a felsőházban. Ezen az ülésen kísérik meg a két álláspont összeegyeztetését. Az együttes bizottság határozatát úgy a felsőházban, mint a képviselőházban csütörtökön külön-külön ismeretük az előadók. A két Ház vitánélküli szavazással dönt az egyeztető bizottság határozatáról.

A kormány hódolata a kormányzó párnak

Budapest, július 22. Kedden délután Bárdossy miniszterelnök, a belügyminiszter és a pénzügyminiszter kiutazott Kenderesre, hogy a kormányzó párnak a kormány nevében hódolatteljes jókívánásaikat nyilvánítsák 49 éves házassági évfordulójuk alkalmá-

ból. A kormány tagjai 40 piros rózsából álló csokrot nyújtottak át a kormányzó hitvesének és átadták Bárdossy miniszterelnök neje által küldött 40 piros székfűből álló csokrot is.

Rómakorbéli oltárkövet és vagyontérő Plinius-kiadást találtak Kolozsváron

Két nagytérű tudományos leltre bukkantak Kolozsváron.

Az egyik: római korbeli oltárkövet, amely újabb bizonyítéka annak, hogy a rómaiak Napoca városa a jelenlegi Kolozsvár területén feküdt.

A római oltárkövet egy villaépítési munkálatai közben találták egy munkás. Növelel értékét, hogy igen jó állapotban van és felírásait pontosan el lehet olvasni. Legfontosabb a felíraton, hogy azon tisztán kiolvasható

a Napoca szó, Kolozsvár római neve. A másik: XV. századbeli nagyot érő Plinius-kiadás, amelyet a kolozsvári olasz könyv- és nyomtatványkiállítás alkalmával fedeztek fel. Mindkét lelet ügyében most folyik a szakértő tudósok vizsgálata, de már eddigi megállapításaikból is bizonyos, hogy a magyar tudományos világ két felbecsülhetetlen értékű kincsrel gazdagodott a kolozsvári leletek útján.

Afrikában a Keserű tó mellett járnak a német repülők

Berlin, július 22. Mint a Német Távirati Iroda értesül, német harc repülők kedde virradó éjszaka támadást intéztek El Kabrit repülőtere ellen. El Kabrit a Keserű-tó mellett a Szuez-csatorna környékén van. A csapatok szállásaiban és a repülőteri sátrai között több bombabecsapódást és két nagyobb tüzet figyeltek meg. Támadást intéztek továbbá Port-Said ellen, ahol három nagyobb tűz jelezte

a bombázások eredményét. A július 20-ra virradó éjjel a tobruki erődbe bezárt britek indiai segédnepekből álló felderítő csapatokat küldtek ki a körülvérvő erős olasz és német gyűrű ellen. Ezek a felderítő kísérletek azonban meghiúsultak. A felderítők kiküldetését azzal lehet magyarázni, hogy a tobruki erődben élelmiszer- és lőszerhiány van. (MTI.)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 412. közleménye: Légierőnk a július 22-re virradó éjszaka bombatámadásokat intézett Málta szigetének támaszpontjai ellen.

Észak-Afrikában a tobruki arconalon visszavertük az ellenség támadási kísérleteit. A tengely repülői

bombázták az erőd védelmi berendezéseit és ütegállásait. Marsa Matruh-tól északkeletre német repülők megtámadták egy brit tartályhajót s elsüllyesztették.

Az ellenség légitámadásokat intézett Benghazit és Derna ellen. Kelet-Afrikában Uolcheft helyör-

ségének egyik anyaországbeli és gyarmati csapatokból álló oszlopa sikeres felderítést végzett. Jelentős mértékben behatolt az ellenséges vonalakba.

Július 20-án az esti órákban egy ellenséges repülőgép néhány bombát dobott le a Caltanissetta tartományban levő Mazzarino város közepére. A bombázásnak a polgári lakosság körében 12 halottja és 16 sebesültje van. (MTI.)

A brit női hadsereg „szébb egyenruhát” kap

Newyork, július 22. (NTI): Mint az Associated Press jelenti Londonból, az első női brit tábornok a 33. éves Jane Knox vezérőrnagy átvette a női területi segédhadsereg parancsnokságát. Mint az amerikai lap tudósító közli, a női tábornok első ténykedése az az ígéret volt, hogy a brit női hadsereg ötven ezer tagja szébb egyenruhát kap. Feltehetően jól festő egyenruhát kell adni a nőknek, ha kitűnő munkatelejtmenyt várnak tőlük.

Mint az angol rádió jelenti, mindazonáltal a brit nőknek, akik 1916-ban születtek, augusztus másodikán jelentkezniük kell, hogy nevüket beírják a jegyzékbe. (MTI)

Rövid táviratok

Milánó, július 22. A fascista egyetemi csoport hivatalos lapja első oldalán cikkkel közöl ezzel a címmel: „Magyarország menetele”. A cikk foglalkozik a győzelmes magyar csapatok oroszországi háborújával és azzal, hogy a magyar hővérség mindenben lépést tart a nagy iramban haladó németekkel. (MTI.)

Róma, július 22. (MTI) Mint a „Messaggero” külföldi tudósítója jelenti a keleti arcvonalról, megbízható adatok szerint a szovjet csapatok Kaucaszból egy év alatt körülbelül 38.000 személy hurcolták el és szállították Oroszország belsejébe, főként Szibériába.

Dublin, július 22. (Német TI.) De Valera ir miniszterelnök az ellenzék részéről elhangzott bírálatokra válaszul hangoztatta, hogy a háború szelének meg kell érintenie minden államot, mert az államok függnek egymástól. Írország semlegessége tiltja, hogy szövetkezzék olyan államokkal, amelyek háborúba taszíthatnák. Eppen ezért ezekben az államokban ugyancsak nem fog sok gondot okozni, hogy kielégítsék az íreket. (MTI.)

Eltitelték a „Jehova tanuit”

Fábián József és Fábián Menyhért felekezeten kívüli nagykereskedési lakos többféle nyomtatványt terjesztett az országban, amelyben „Jehova Tanuina” tanait igyekezett széles körben ismertté tenni. Ezek a nyomtatványok a katolikus, a protestáns és a zsidó hitfelekezetek ellen győletről izgató kitételeket tartalmaztak, amelyek miatt a győri törvényszék ötös tanácsa a két Fábiánt fejenként öthónapi fogságra ítélte. A Kúria Kvassaytanácsa Fábián Menyhért büntetését nyolchónapi, Fábián Józsefét pedig héthónapi börtönrre emelte fel.

Visszagénylik Bartha Miklós egykori kúriáját

Kolozsvár tőzsomzédságában, Hosszúmacskás községben van Bartha Miklós egykori kúriája. A Kolozsvári Ellenzék alapító szerkesztőjének nevét még ma is jól ismeri mindenki.

Kúriája a román megszállás kezdetén Bártfay Balázs hosszúmacskási földbírtokos tulajdonában volt, aki a község román bírájának felszólítására sem volt hajlandó elhagyni.

Bártfay Balázst ezért a románok a kolozsvári fellegrvába hurcolták és rövid féléves rabság után kiszabadult, a falusi románok kiűzték a faluból. Felesége, Demeter Amália férje fogása idején a románok fenyegetéseire potomáron eladta a 120 hold kúriáját Bartha Miklós egykori kúriájával együtt.

A belsőséget a román állam vásárolta meg és átadta a falunak, amely román állami iskola céljaira engedte át.

Bártfay Balázsek nem tudtak beleszerezni, hogy ebek harmincadmódjára került mintagazdaságnak berendezett birtokuk és a felszabadulás után az idevonatkozó kormányrendelet alapján megindították a visszairányítást.

ÜNNEPSÉG SZÉKELYORSZÁGBAN

Debreceni tűzharcosok emlékszlót vitték székely tűzharcos csoportnak.

Az Országos Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportja a keleti részek és Erdély egy részének az anyaországhoz történt boldog visszacsatolása emlékére elhatározta, hogy egy erdélyi székely tűzharcos csoportnak emlékszlót ajánl, deköz s azt ünnepélyesen a helyszínen fogja átadni.

A választás a Maros-Torda vármegyei szintisza református Kibéd községre esett, s a főcsoport vezetősége az ottani illetékesekkel már régebbi idő óta, lázas buzgalommal készítette elő ennek a kedves találkozásnak a részleteit.

Az országos elnökség meleg bajtársasággal támogatta ezt a nemes gondolatot s ennek a különösen értékes és hathatós támogatásnak volt az eredménye, hogy a szép és élményekben gazdag ünnepség végbemegetett.

Sok-sok aggodalmas „megyünk — sem megyünk” után végre útha indulhatott a husz főből álló debreceni küldöttség, vitéz dr. Bessenyei Lajos, főcsoport elnök és Diószeghi Dezső ügyvezető elnök vezetésével, hogy Debrecenről Szeretfalvára, Marosvásárhely érintésével autóbusszal utazva, egy napi gyönyörű út után eljussanak a világhírű Szovata fürdőhelytől 7 kilométerre délnyugatra fekvő Kibéd községbe.

Ami a megérkezés után Kibédben várta a debreceni küldöttséget, annak leírására nehéz szavakat találni.

Az a kedves közvetlenség, az a magyar udvariasságtól mentes szívélyesség, amivel az ottani székely tűzharcosok az első percekben magukhoz ölelték a szabad hajdúk leszármazottjait — az manapság már csak a regényekben található fel s ott is csak mint valószínűtlen olvasmány.

Lázban égett az egész falu, ünnepi hangulat ömlött el a legegyszerűbb lakos arcán is, s a székelyek öregebbjei megajmogatták a debreceniek ruháját, mondván: „Az Isten hozta magukat”. A kijelölt boldog vendéglátók, mint „győzelmi jelvényt” karolták és vezetőket haza a mesziről jött „magyar” vendégeket, akiknek lelkét ettől kezdve egészen az elbűsülés pillanatáig egy boldog kábulat töltötte be: „Istenem, hát erre felé így szeretik még az emberek egymást?”

Kibédben ezen az estén csak az volt szomorú, akinek nem jutott a kevés számú debreceni küldöttségből egy vendég.

Az egykori marosvásárhelyi 62-es székely ezred sok vihart látott tűzharcosai igaz bajtársi szeretettel fogtak kezét a debreceni tűzharcosokkal s ehhez a keretnek a színt, az egész község lelkes ragaszkodó szeretete adta meg.

Vérőfényes vasárnapra virradva, a fellebogozott, ragyogóan tiszta község minden uccáján mosolygó, boldog arccal lázas készülődés, nevetgélő csoportok, fényképezés, majd a református öreg templom szép hangú harangjának hívogatója az istentiszteletra, amelynek keretében került sor az ajándék zászló megáldására, majd átadására, illetőleg átvételére.

A szűkre szabott keretekben nem tudjuk részletezni ennek a gyönyörű és feledhetetlen ünnepségnek minden egyes mozzanatát, úgy, ahogy azt szeretnénk —, így csak kiragadjuk belőle a megkapóbbakat.

A község lakossága a debreceniekkel együtt zsúfolásig megtöltötte az öreg templom minden zugát. Geréb Dénes nagytiszteletű úr magasan szárnyaló beszéde: „Az igazságról, mely szabaddokká tesz titeket”, majd gyönyörű imája és könyörgése; Bitay Károlyné úrnő megrázó szavai a magyar véráldozatról, vitéz dr. Bessenyei Lajos, az országos elnökség képviselőjének lelkes beszéde; Jámbor Lajos t. szászados szavai; Diószeghi Dezsőné úrnő zászlóanya kedves beszéde, amellyel a megáldott zászlót átadta s Bitay Károly kibédi szervezőtiszttel zászló-átvevő beszéde és fogadalmi, mind olyan részletek, amelyek a gyönyörű ünnepélynek, amelyek sokszor varázsoltak nemes gyöngyöket nemcsak az egybegyűlt lakosságra, de a megpróbált férfiak szemébe is, amelyeket felejteni sohasem lehet.

A templomi ünnepély után, a község piacterén egybegyűlt előkelőségek és az egész község lakossága előtt díszmenet volt, amit az egyik hatalmas iskolai tanteremben feltálat izletes ebéd követett. Délután a debreceniek felkeresték a világháborús hősi halottak sírjait s ott kégyelettel emlékeztek azokról, akik életüket áldozták a hazáért. Erre a kegyeletes útra elkísérte a debreceniek az egész község lakossága s a síroknál együtt szárnyalt az Isten áldd meg a

magyart” gyönyörű dallama a Székely himnusz hangjaival az ég felé.

Este még derűs hangulátú közös vacsora volt, utána pedig a — ma sem tudjuk honnan és miképp előkerült cigánybanda muzsikájára parázs táncolás következett —, aminek éjféli felé csak az a szomorú valóság vetett véget, hogy a hajnali elutazásunkig mégiscsak pihenni kellett egy keveset.

Akik ott voltak azt mondják, hogy ezt a szeretet, ilyen megbecsülést még soha sehol nem kaptak életükben és sem Kibédet, sem a kibédieket nem

tudják soha elfeledni, s ha emlékeznek, a meghatódottságtól valami most is összeszorítja a trokukat.

Meg kell említsük ennek a gyönyörű napnak azt a megható pillanát, amikor a zászlóanyai tisztet elvállaló s azt igazi nagyszónnyos természetességgel betöltő Diószeghi Dezsőné úrnő a kibédiek kedvesebb-nél-kevesebb népművészeti tárgyakkal és háziszóttas ajándékokkal úgyszólván elhalmozták, amit ő könnyekig megalva alig-alig tudott már megköszönni, de amelyek bizonyára legkedvesebb emlékek közé fognak tartozni.

Kibédiek a viszontlátásra!

(z. b.)

Kisgazda kukoricagörök építésének állami támogatása

6—100 holdas gazdák részesülhetnek a segélyben

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a helyes készletgazdálkodás, a terményeknek a romlásától való megőrzése és a kukoricának lehetőleg a termelő gazdaságokban az állattenyésztés útján való értékesítése érdekében segélynyújtásával kívánja előmozdítani a kisgazdák kukoricagöré építését. Mindenki tudja, hogy a kukorica meg nem felelő tárolásával milyen károsodás éri az egyes gazdákat, valamint a közzgazdaságot is. Ezért akinek nincs az általa termelt kukorica mennyiségével arányban álló főrőhelye a tengeri száritására és eltartására, saját gazdasága és állattartása érdekében ne mulassza el igénybevenni az állam által nyújtott segítséget.

Segélyt kaphat minden földtulajdonos (bérli, haszonélvező is), aki legalább hat, de legfeljebb 100 kat. hold szántóföldön gazdálkodik (bérlet szántóföld területét is beleszámítva) és aki az illetékes mezőgazdasági kamaránál a göréépítési segély iránti kérését idejében beadja.

A mezőgazdasági kamarák bármely gazda kívánságára megküldik azoknak a görétipusoknak a tervét, amelyeknek építése segélyben részesíthető.

Az államsegély összege a ténylegesen felépített úrtartalom után számítva köbméterenként 8,7 illetve 6 pengő lehet. Az egy gazdának juttatható segély nem haladhatja meg a 800 pengőt.

Debreceni cserkészleányok a Zöldkereszt egészségvédelmi szolgálatában

Mintegy nyolevanan jelentkeztek a szolgálatra — Riadó keretében Kovács Margit kerületi ellenőr és dr. Gaertner István tiszti főorvos ismertették az akciót

A magyar cserkészleányokat igen szép feladat elé állítja egy, a vezetőségéből kiindult elgondolás. Mivel az idén a szokásos nyári táborozást nem lehetett megtartani, a cserkészleányok nyári szabadidejét a vezetőség terve a zöldkereszt egészségvédelmi szolgálatába való bekapcsolással akarja hasznosítani a nemzet érdekében. Az országos vezetőség ez irányban megkezdte a hatósági egészségügyi vezetőket és dr. Johann Béla államtisztárral beható tárgyalásokon állapították meg a cserkészleányok akciójának mozzanatait.

Ezek után Lindenmayer Antónia országos elnök körlevelet intézett az egyes csapatok vezetőihez és felhívta őket, hogy tagjaik körében ismerlessék a mozgalmat és buzdítsák a leányokat a mennél nagyobb számban történő részvételre.

Debrecenben is nagy visszhangra talált Lindenmayer Antónia felszólítása. Az elrendelt leányriadón tegnap délután a kerület csapataiból több mint nyolevan leánycserkész jelent meg a régi Dóczy épületében, hogy meghallgassa a felhívást és tájékozódják a jelentkezés mikéntjéről és a szolgálat milyenségéről.

A cserkészleányriadón megjelent dr. Gaertner István tiszti főorvos, Kovács Margit kerületi ellenőr, Szele Paula

körzeti ellenőr, Bunyitay Klára csoportvezető és Miklóssy Ágnes fővédő.

Előbb Kovács Margit kerületi ellenőr ismertette lelkes szavakkal a mozgalmat, felhívta a leányfűjságot, hogy mennél nagyobb számban jelentkezzen erre a hazafias szolgálatra. Kérdésére, hogy hányan jelentkeznek, az egész leánysereng lelkesen és egyhangúan kiáltotta: Mindnyájan!

Ezután dr. Gaertner István tiszti főorvos a leányok feladatát, munkakörét ismertette. Eszerint a leányok az anya- és csecsemővédő intézetekben a védőnők munkáját kiegészítve a rendelkezéskül segédkezzenek, eljárának a beteg lakására, hogy ellenőrizzék, mennyiben fogadták meg az orvos tanácsait, az úgynevezett „tejkonyhán” foglalatokodnának, tisztaságra, rendre nevelnek a reájuk bízottakat. Ismét nagy feladat hárulna reájuk a napközi otthonokban, ahol a gondjaikra bízott gyermekekre felügyelnének. Mások, akik erre éreznek magukban kedvet, gyermekruhát varrának. Ez a sokrétű munkaprogram természetesen nagymértékben felkeltette a leányok érdeklődését, mindnyájan csillogó szemmel hallgatták dr. Gaertner ismertetését.

Hangoztatta dr. Gaertner, hogy igen fontos nemzeti szempontból ennek a

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

munkának az ellátása, ezenkívül pedig a leányok később saját háztartásukban, saját családjukban hasznosíthatják a most tapasztalandó gyakorlati jellegű ismeretanyagot. E téren igen üdvös lesz ez a mozgalom abban, hogy mintegy kiegészíti az iskolában tanultakat, így különösen a csecsemőgondozás terén.

A főorvos ismertető szavai után megtörténtek a jelentkezések, valamennyi leány örömmel vállalkozott a mozgalom keretében a rábízott munkák ellátására. A debreceni cserkészleányok ismét új tettel gyarapították „branykönyvük” beírásait, új szép cselekedettel öregbítették jóhírnevüket...

Regélő mult

KOSSUTH LAJOS EZÜSTKUPAKOS PIPÁI

Debrecen nem minden alap nélkül neveztek el „Kossuth városának” eleink. Meg volt ennek az értelme nemcsak azért, mert a szabadságharc legnagyobb eseménye, a Habsburgok trónfosztása, Kossuth indítványára, itt történt meg, hanem azért is, mert a 48-as idők eseményei Debrecenben nyertek igazi értelmet s ez a város majd egy évszázad távlatában ma is zsong a Kossuth Lajosra vonatkozó emlékekkel.

A Kollégium gazdag okirattárában őrizk Sarkadi Nagy Mihály jeles honfűi érdekes feljegyzését a szabadságharc előtti időkben. Sarkadi Nagy Mihály személyesen ismerte Kossuth Lajost, — még az 1832—36. évi pozsonyi országgyűlések idejéből, amikor ő is segített Kossuthnak az „Országgyűlési Tudósítások” szerkesztésében. A feljegyzések írójja jegyzetait ezekkel a szavakkal vezeti be:

— Hazánk jelesebbjeiről nem érdekeltem tudni olyakat is, amiket a történet író fel nem jegyez. Álljanak hát itt némely tulajdon tapasztalataim után tett jegyzetek Kossuthról és másokról.

Elmondja aztán, hogy Magyarország későbbi kormányzója 8 forint heti fizetés ellenében a pozsonyi országgyűlésen heti tudósításokat készíttetett és szétküldte az országra.

Divatba jött hosszú beszédeket tartani. Volt sok szép értékes beszéd, amiket a követek előadtak, de volt igen sok nagyszerű retorikai mű, amelyeket különben igen gyenge fejű ifjú követek szavaltak el — papirosról. Látszott ezeken, hogy nem a felszólalóktól származtak, de át is ment a köztudatba, — hogy a nagyszerű beszédeket Kossuth Lajos készíttette számukra. Ha néha ezek a tehetségtelen követek a maguk feje után mondogattak valamit az országgyűlésen, azok a beszédek az „Országgyűlési Tudósításokban” igen szabatosan jelentek meg, meglátszott rajtuk Kossuth ragyogó tehetsége, amelylyel „formába öntötte” a különben szűke és összefüggéstelen mondatokat.

Kossuth Lajos es társasága a pozsonyi Halászkapui híres kávéháza járt. Remek tájétk pipából eregette a pompás kerti dohányfüstjét. Csaknem minden héten újabb és újabb pipákkal jelent meg a kávéházban. El pipák ezüst kupakjára egy-egy képviselő neve volt rávésve bizonyos dátumokkal. Bizalmasai tudták, hogy a pipákat azok a képviselők ajándékozták Kossuthnak, akiknek a beszédeit ő írta. Egyszer megtörtént, hogy a társaságban az egyik dunántúli fiatal követ felszólította barátját, hogy jó lesz, ha siet a pipa elküldésével, mert különben a „Tudósításokban” úgy fog megjelenni a beszéd, ahogy elmondta.

A feljegyzések készítője szerint Kossuth pipagyűjteménye igen értékes volt, majd száz darabból állott és megért néhány ezer forintot. Mikor, mint kormányelnök Debrecenben lakott, még meg volt ez a remek pipagyűjtemény, de hogy mi lett vele a szabadságharc után, nem tudni. (b. s.)

METEOR MOZGO MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön: 5, 7, 9 órakor:
Csak felnőtteknek!
„FRANKENSTEIN FIA”
Izgalom és borzalmak filmje!

HOHNER TANGOHARMONIKA

valamennyi típusát a budapesti MARNITZ-cég debreceni megbízottja

Szendrő Sándor-cég

Batthyány u. 22. sz. a. hangszerárú üzletében július 22--28-ig bemutatja.

Minden délután 5—6 óra között a rádióból közismert

Ifj. Jáhn Antal tanár

díjtalan felvilágosítással szolgál, egyben bemutatja ezt a magasszínvonalú hangszert az érdeklődőknek, ugyanakkor megszervezi a debreceni TANGOHARMONIKA ZENEKART!

A gellérthegy-i katasztrófa miatt elmarad a Szent István-napi tűzijáték

Budapest, július 22. A gellérthegy-i Kioszokban történt borzalmas kimenetelű robbanás, tűzvész és tömegszerencsétlenség ügyében a főváros különvizsgálót folytat, tekintve, hogy a tragédia a főváros egyik épületében történt.

Hivatalos nyilatkozat szerint a főváros annakidején a legnagyobb körültekintéssel és óvatossággal járt el, amikor Petróczy Endrénével megkötötte a Citadellára és a gellérthegy-i Kioszokra szóló bérleti szerződést. Petróczyné előzőleg magára vállalta, hogy az összes hatósági engedélyeket megszerzi, tehát mind a telepengedélyt, mind az iparengedélyt is, azonban ennek a kötelezettségnek nem tett eleget, tehát ezért fokozott felelősség terheli. A megállapítás szerint Petróczyné, aki tavaly is

bérelte a Citadellát, az elmúlt esztendőben Szombathelyen szerzett iparengedélyének felmutatásával egyidejűleg kötötte meg a fővárossal a bérleti szerződést.

Illetékes hely további nyilatkozatából kitérünk még, hogy amikor a Kioszokot bérbeadták, azzal a megkötéssel tették, hogy ott semmilyen tűzveszélyes, vagy robbanásos művelet nem történhetik. Sőt a bérleti szerződésben kifejezetten megállapították, hogy ott gyártás sem lehetséges, csak raktározás és a tűzijátékok közvetlen előkészítése.

A nyilatkozat szerint a szomorú események folytán az idei Szent István-napi ünnepségekre tervezett tűzijátékok elmaradnak.

Vakmerő rablótámadás történt kedden délelőtt a Sinay Miklós uccan

Kedden délelőtt fél 9 órakor a Sinay Miklós ucca 7. számú házba álkulcs segítségével behatolt egy 20-24 év körüli barna, nyulánk fiatalember és felhasználva a házbellek távolietét, a lakás kifosztására készült, amikor a háziulajdonos felesége, a 64 éves Keekés Istvánné hazaérkezett és megzavarta munkájában.

Keekésné abban a tudatban, hogy a férje érkezett haza és az nyitotta ki az ajtót, nyugodtan lépett a küszöbre és beszélt a szobába:

— Te jöttél haza apjuk? Mit csinálnál a szobában?

— Ezt ni! — volt a durva válasz és a következő pillanatban a sötét szobából kirohant egy ismeretlen fiatalember és teljes erővel belecsapott öklével Keekésné arcába, aki ájultan terült el a földre. Az erős ütéstől Keekésné négy fogát kitört és felduzzadt a szája. Ajúlása nem tartott sokáig és alig hogy magához tért, segítségért kiabált és hamarosan talpon volt a Vénkert lakossága, hogy üldözze és elfogja a betörőt. Többen szaladtak a menekülő után, de nem tudták elérni. Keekésék kapuját sem nyitotta ki, hanem hatalmas ugrással a kapu felett az uccára vetette magát és igen nagy sebességgel rohant a Dózsa ucca felé. A vénkertiek, mire kifordultak a Dózsa ucca sarkára, a menekülő már eltűnt szemük elől a Hortobágy uccán át.

Keekésék a rendőrséget azonnal értesítették és többen pontos személyleírást adtak a támadóról, akik látták azt is, amikor fűtőrésszé, kezében egy vékony pálcikával haladt a Sinay Miklós ucca

felé és látták azt is, amikor azon a tájon ismeretlen fiatalember teljes erejéből rohan ki a szűk uccából és eltűnt a Dózsa uccai kijáraton. A nyomozók már biztos adatok birtokában vannak és rövidesen hűvösre kerül a magasugró betörő.

Keekésné, akit nagyon megviselt az izgalom, elmondta, hogy igen rövid időre hagyta el a házat, melynek ajtaját gondosan bezárta. Az ablakra leengedte a redőnyt, a külső ajtót is jól bezárta. A kulcsot magával vitte. A bevásárlásból hazafelé tartva, néhány perc volt az egész, vele együtt ment egy 8 éves kisleány rokona, Bandur Margit. Lehet, hogy a gyermek jelenléte mentette meg a további bántalmazástól és a betörő ezért nem rántotta be a sötét szobába a küszöbről, hanem kiűtötte a kertbe és elrohant. A betörő a lakás külső ajtaját is magára húzta, az ablak is el volt sötétítve és így a sötét szobában kutatva vették tetten. Olyan gyorsan tért vissza Keekésné, hogy a betörőnek még nem volt ideje magához venni semmit. Zsákmány nélkül menekült el. Több tanu vallomása szerint a betörő nem is Keekésék házához készült, terepszemlét tartott, mert egy papírlapra rajzolta a villák elhelyezését. Az a valószínű hogy megfigyelő munkája közben látta, hogy Keekésné bezárja a lakásnak még a külső ajtaját is és eltávozik. Látva, hogy nem marad senki a házban, a kedvező alkalmat akarta felhasználni, arra számítva, hogy a háziasszony huzamosabb ideig távol marad a háztól, de pörüljárt.

Az árkormánybiztos megállapította az új lisztárakat

Az árelenőrzés kormánybiztosa rendelkezés megállapította a búza- és rozsörlemények, valamint a malmai melléktermékek új árát. Eszerint a

MALMI ELADÁSI ÁRAK

zsákkal együtt, minden malomüzemnél a következők: búzadara 63, nullásliszt 61, egységes búzakenyérliszt 41, egységes búzakarpa 18, egységes rozsliszt 41, egységes rozskarpa 18, búza-s rozslábliszt, búza- és rozslábliszt 18, malombükköny, konkoly és ocu 17 P, megdarálva 18 pengő és a tisztítási hulladék 10 pengő mázsánként. A zsáknélkül történő eladásnál a lisztárak méter mázsánként 1.20 pengővel alacsonyabbak. A melléktermékeknek 1 pengővel alacsonyabbak a zsáknélkül eladott cikkek árai. Ezek az árak a feladaskor történő fizetés esetére érvényesek. A feladást követő 8 napon túl történő fizetés esetén legfeljebb fél százalékos, 30 napon túl pedig legfeljebb 1 százalékos számítható fel. Abban az esetben, ha az árút a feladás előtt fizetik ki, engedélyt kell téríteni: a feladás előtt 15-30 napon belül történő fizetésnél fél százalékos, 30 napnál korábbi fizetésnél 1 százalékos. Kisebb tételben történő eladások esetén a malmok kereskedőkkel szemben 0.50-1 pengő, a fogyasztókkal szemben pedig 1.50-3 pengő felárat számíthatnak fel. A malomipari erőtagkormányok kisebb tételekben történő közvetlen elosztása esetén 25 fillértől

60 fillérig számítható fel a felár. A levont, illetve hozzáadott felárakat a számlán külön kell feltüntetni.

NAGYKERESKEDŐI ÁRAK

abban az esetben, ha a malom járművel közvetlenül a vevőhöz szállít, a búzadara ára 63.60, a nullásliszt ára 61.60, EB liszt ára 41.40, RL liszt ára 41.40 P métermázsánként. Abban az esetben, ha a szétosztás vasúti kocsiából, vagy uszályból történik és az árút szintén házhoz szállítják, az árak így alakulnak: 60 zsák felett búzadara 64.60, 0-ás liszt 62.60, EB és RL liszt 42.20, hatvan zsák alatt pedig a búzadara 65.0-ás liszt 63, EB és RL liszt 42.50 pengő mázsánként. Ha a nagykereskedő közraktárra szállított tételt ad el házhoz szállítva, akkor a búzadaréért 65.0-ás lisztért 63, EB és RL lisztért 42.50 pengőt számíthat fel 60 zsák felett. Ez alatt az árak: búzadara 65.20, 0-ás liszt 63.20, EB és RL liszt 42.70 pengő mázsánként. Ezekben az árakban a házhoz szállítás költsége bent foglaltatik. Ha a nagykereskedő malomból vasúton, uszályon szállított tételt saját, vagy nyílt raktárból házhoz szállítva adja el, akkor a ki- és berakás költségeivel együtt a következő árakat számíthatja fel: búzadara 65.20, 0-ás liszt 63.20, EB és RL liszt 42.80. Hatvan zsák alatt a búzadara 65.50, 0-ás liszt 63.50, EB és RL liszt 43 pengő.

A KISKERESKEDŐK

az általuk fizetett beszerzési ár és fuvar költségek együttes összegéhez a búzadaránál és 0-ás lisztekénél kilónként legfeljebb 4 fillér, az egységes búza- és rozslisznél pedig legfeljebb 3 fillér, kereskedői felárat számíthatnak fel.

A FOGYASZTÓI ÁRAK

A fentiek alapján adódó fogyasztói árak az egész ország területén nem haladhatják meg: búzadaránál kilónként 70 fillért, 0-ás lisztnél kilónként 68 fillért, egységes búzalisztnél kilónként 46 fillért, rozslisznél kilónként 46 fillért.

FILM

VIGSZINHÁZ. „Mária nővér”, az egyik legsikerültebb magyar film volt annak idején és most is érthető érdeklődést keltett a felújítás alkalmával. — Egyik, másik jelenetében sok új filmmel felveszi a versenyt, sőt túl is szárnyalja.

Cigánykirályválasztás a Bakonyban

Valahol a Bakonyban... Festői rendetlenségben pezseg az élet a cigánytáborban. Nagy dologról van szó, az ország összes cigánya most választja meg királyát. Kolompár Buna Kristófnak hívják a jelöltet, akit tizenkét vajda akar a cigányok trónjára ültetni. A cigányok keendő királyá huszonhétéves, öt nyelven beszél, foglalkozása sokáig a kucepedés volt, de ért a teknőkészítéshez, kádársághoz, vályogvetéshez és üstföldözéshez is. Személyének valami különös varázsa van, már húszéves korában vajda lett és az idők folyamán egyre inkább fordultak hozzá az öregebb vajdák is tanácsért, döntéért vitás ügyekben. Egyszer csak azon vette észre emagát a fiatal vajda, hogy királyválasztásról beszélnek az öregek és őt jelölik a trónra. Elmondta a cigánytrón várományosa, hogy a választás teliholdkor lesz, akkor, ha minden jel egybevág. Az új cigánykirályjelöltől festett képhez hozzátartozik, hogy bizonyos dekadenciát mutat, bársonykefében jár, filmszár hajszál hord és manikűrözteti a kezét...

Meghalt a bősörményi autógazolás sérültje

Szabálytalanul hajtó szekeres idézte elő a szerencsétlenséget

Beszörményi úton egy teherautó elgázolta Farkas Imre debreceni téglagyári munkást, akit súlyos sérüléssel a klinikára szállították. A rendőrségnek sikerült Farkas Imrét operáció után kihallgatni. A téglagyári munkás elmondta, hogy kerékpárjával azért jött a városba, hogy társainak élelmet vásároljon. Kifelé haladt a városból, amikor egy teherautó sárhá-

nyója elkapta, földre sodorta és az egyik kerék át is ment rajta. A szerencsétlenség úgy történt, hogy egy szabálytalanul haladó szekerest akart előzni az autó és előzés közben gázolta őt el.

Farkas Imrének több oldalbor-dája eltört, mellén is súlyos sérüléseket szenvedett. A gondos kezelés sem tudta megmenteni az életnek, néhány napi szenvedés után keddre virradóra meghalt.

Hogy lehet visszaigényelni a román uralom alatt eladott ingatlanokat

Elvi döntést hozott a nagyváradi tábla az ingatlanperekben

Kormányrendelet értelmében azok, akik a román uralom alatt ingatlanukat kényszerhelyzetben adták el és ezáltal kárt szenvedtek, visszaigényelhetik ingatlanukat.

A nagyváradi ítélőtábla kerületébe tartozó járásbírósgok előtt számtalan per indult meg és most egy ilyen perben hozott ítélet ellen benyújtott fellebbezés kapcsán az ítélőtábla újabb határozathozatalra utasította az elsőbírósgot.

Az ítélőtábla indokolásában hangsúlyozza, hogy a bíróságnak elsősorban az elidegenítő fél kárát és a szerzőfél nyereségét kell megállapítani és csak annak megtörténte után lehet a szembenálló elmentéses érdekeket kiegyenlítő kárösszeget megítélni. A kártalanítás alapja egyrészt az, hogy az ingatlanát eladó fél az elidegenítés következtében súlyos kárt szenvedjen, a szerzőfél pedig aránytalan nyereségre tegyen szert.

Eppen ezért mindenekelőtt tisztázni kell az adásvétel tárgyát képező ingatlanok az ügylet megkötése idején volt valóságos értékét és vizsgálni kell az eladás körülményeit.

Figyelembe kell venni továbbá a felek vagyoni, jövedelmi viszonyait, az ingatlan jelenlegi értékét, a pénz esetleges értékesítését és a valutáris különbségeket is, különben a kár méltányos enyhítése kérdésében sem lehet megnyugtatóan dönteni.

Öngyilkos lett egy amerikai tengerészeti szakértő

Newyork, július 22. (Német TL.) Az Associated Press londoni jelentése szerint Alistair Cumming tengeralttjárószakértőt, aki a világháborúban ismert nevű tengeralttjáróparancsnok volt, nyári lakásán holtan találták. Azt hiszik, agyonlőtte magát. (MTL.)

Hideg zuhanó

napközben, éppen a legnagyobb forróság óráiban nem vehet a dolgozó ember. Aki mégis megakarja tartani munkakedvét, az kitűnően

pótolhatja

a hidegvizes leöntést néhány csepp valódi

Diana sóborszessze

ha lemossa izzadó homlokát, bedörzsöli forró bőrét, hön-alját és karjait. Ez úgy lehűti és felüdíti, mintha hideg fürdőt venne.

Frissít, hűsít, erősít. Mindenütt kapható.

JELENLÉGI ÁRAK:

próba	eredeti	közep	nagy
	p a i a c k		
70 P	1.20 P	3.50 P	6.40 P

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uo. 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjlel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ara hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július
19-én reggel 8-tól, 26-án reggel 8-ig:
„Aranygyal”, Piac u. 50. tel. 24-53.
„Reményesség” Csapó 22. tel. 14-21
„Isteni gondviselés”, Petőfi-tér, tele-
fon: 32-81. — „Sas” Hatvan u. 66. sz.
telefon: 11-93.

A kormányzói pár 40 éves házassági évfordulója

Vitéz nagybányai Horthy Mik-
lós, Magyarország kormányzója és
hitvese tegnap érte meg házassága
negyvenedik évfordulóját. Tegnap
volt negyven esztendője, hogy
Aradon egy délceg tengerésztest-
tartotta esküvőjét a vármegye leg-
szébb leányával, előkelő család
tagjával. A délceg tengerésztest-
ből a Gondviselés jóvoltából és a
nemzet nagy szerencséjére Ma-
gyarország kormányzója lett, a
hitvesből pedig a magyar nép me-
legszívű partfogója, őrangyala.

Boldog családi élet aranyozta be
Kormányzó Urunk házatáját,
melytől pedig de sokszor elszakí-
totta a kötelesség. A békeévekben
a tengerészeti szolgálat, majd a bé-
csi udvarhoz szólító legfelsőbb ren-
delkezés, azután a világháború,
melynek egyik legfényesebb hadi-
ténye fűződik a Horthy-névhez.
Azután jött a legnagyobb és leg-
nehézebb, de legdicsőségesebb kö-
telességvállalás. Horthy Miklós a
nemzet élére állt, felemelte, talpra-
állította elalélt népet és bevezette
a boldogabb időkbe.

Az emberfeletti feladatokra két-
segtelenül egyszerű képességei
predestináltak Horthy Miklóst,
de az is bizonyos, hogy a mellette
álló erős lelki hitvesnek is köszön-
heti a magyar nemzet, hogy ki-
tartást sugallt a válságos napok-
ban, szeretetével erőt kölcsönözött
férjének. A nagy küzdelmek sike-
res megvívásához az alapot a bold-
dog, kiegyensúlyozott családi élet
adta. Ez volt egyik erőforrás, hon-
nan a nemzet vezére merített.

A magyar hitves mintaképe
Kormányzó Urunk felesége. Igazi
feleség, ki a gondnak, bűnnek, baj-
nak, küzdelemnek felét úgy vál-
lalja, mint a boldog napoknak édes
ízét. Ezért látjuk ott Kormányzó
Urunk feleségét mindenütt, ahol
segíteni kell, ahol érző meleg asz-
zonyi szívre van szükség.

Házasságuk negyvenedik évfor-
dulóján a nemzet mélyesége hálája
és hódolata száll a kormányzói pár
felé azzal a hő óhajtsákkal, hogy
sokáig láthassák boldognak és
megelégedettnek a magyar népet,
sokáig élvezhessék történelm-
formáló cselekedeteik gyümölcsét
és érjék el a legszebb magyar álom
beteljesülését.

— D. dr. Révész Imre püspök
szombaton délelőtt utazik Milotára,
hol — mint arról már beszámolt-
unk — az ifjúsági konferencia ke-
retében a templomban fog prédiká-
ciót mondani az ottani vezetők
meghívására. A püspök ezután az
egyházmisszió vezetőivel fog meg-
beszélést folytatni. D. dr. Révész
Imre hétfőn érkezik haza.

— A pénzügyigazgató szabadságon.
Fodor Rezső miniszteri tanácsos, pénzü-
gyigazgató szabadságát megkezdte.
Szabadsága alatt Baskay Ferenc pénzü-
gyigazgatóhelyettes helyettesíti.

— Az Ipartestület előjárósági
ülése. Az Ipartestület holnap, esz-
ütörtökön tartja havi előjárósági
ülését, amelynek tárgysorozatán
számos fontos ügy szerepel. Az
ülés iránt nagy érdeklődés mutat-
kozik.

— Hatvanezer méhesaláddal gyar-
apodott az ország méhállománya
Bazsika visszatéréseivel.

Mint az óceán...

Ugy utánad futnék kedves délután
mint a síró gyermek, aki nagy bután
sárkány a zsinórját azért tépi el,
hogy küldje a sárkányt még magasbba fel...

Kérdést kérdés üzött, egy sem volt panasz!
Hogy ma is így volna? Óh ez már nem az!...
Hosszú volt és forró egy-egy délután,
hőmpölygött és kérdezt, mint az óceán...

Hangja volt a perenek s egy-egy felelet
annyi volt, hogy szívem gyorsan lüktetett,
óh, de sebesen vert: ránk figyelt az ég...
— én egy részen néztem — sose volt ily kék!

Néha elszunnyadtam, — nem tartott soká —
íjeden ébredtem s az tett boldoggá,
hogy amit vesztettem: egy-két perc csupán
s enyém maradt még egy egész délután...

REGÓS

— Az 1849. évi debreceni esata
évfordulója. Debrecen sz. kir. város
vezetősége az 1849. évi augusztus hó
2-án megvívott debreceni esata évfor-
dulójának emlékeztetőre szolgáló ke-
gyeletos ünnepélyt ez évben is megren-
dezi. Az augusztus hó 2-án, szombaton
délután 6 órakor a honvédelemetben
a Hősök Mauzoleuma előtt tartandó
ünnepély fényének emelése érdekében
a város felhívja a testületeket és
egyesületeket, hogy az ünnepélyen mi-
nél nagyobb számban képviseltesék
magukat. Gyülekezés a hősök temető-
jében délután háromnegyed 6 órakor.
Az emlékmű esetleges megkoszorúzá-
sának szándékát folyó évi augusztus
hó 1-én délig a városi IV. közm. ügy-
osztálynál kell bejelenteni. Telefon:
13-56.

— Az életfogytigani fegyháza iránt
Léderer Gusztávné, Koldelka Ferenc
budapesti hentesmester gyilkosa meg-
őrült. Léderer né több mint 15 esztén-
dőt töltött a márianosztrai fegyház-
ban s minden valószínűség nemsokára
feltételeken szabadlábra került volna.
Minél inkább közeledett a szabadulás
lehetősége, az asszony annál izgatot-
tabban viselkedett, úgyhogy vizsgálata-
ra vitték a budapesti gyűjtőfogház
elmeorvosi intézetébe. Itt megállapí-
tották, hogy Léderer né közveszélyes
elmebeteg és tébolydába kell szállítani.

— Az angol gépek támadást kí-
sértelet meg az elmúlt nap a Csa-
terna partjainál, de a német lég-
elhárítók öt gépet leltek.

— A Kúria Zaharecz Jánosné
szarvasi zöldsgkerskedőt 14 napi
fogházra ítélte, mert a burgonyát
egy fillérrel magasabb áron árú-
sította.

— Hármashelyen Virág Ferencné-
nek, a polgári iskolai altiszt feles-
ségének. A két fiú és egy leány az
anyával együtt egészségesek. A
családot nagy szeretettel veszik
körül a városban.

— Hétfőn bosnyák légió indult
az orosz határra. Indulásuk előtt
megszemlélte a légiót a horvát he-
lyettes államfő és lelkesítő beszé-
det intézett a bosnyákokhoz, idézve
a világháborús példákat.

— Csongrád határában az út fe-
lett magasan fémhuzalt feszítettek
ki s erre kifüggesztettek egy táblát
„Jobbra hajts” figyelmeztetés-
sel. A vámház felé egy hatalmas
teherautó robotgott, amely áruval
volt megrakva. A tetején Mohács
Pál napszámos állt. A napszámos
feje becsakadt a kifeszített drótra
és a lendület olyan erővel vágta le
az út közepére, hogy szörnyet-
halt.

— Katolikus papok missziós
munkára indulnak a szovjetural-
om alól felszabadított területekre.
Vatikánvárosból jelentik: Bizo-
nyos számú katolikus pap, akiket a
Collegium Russicumban orosz-
országi missziós munkára képez-
tek ki, megérkezett Magyarorszá-
ra és Romániába. Ezek a katolikus
hittérítők a magyarok, németek és
románok által elfoglalt orosz terü-
leteken fognak hittérítő munkás-
ságot kifejteni. Romában szintén
készen áll egy katolikus hittérítő
csoport, amely az utasítások átve-
tele után szintén elutazik Orosz-
országba.

Hősök naplója

— 1917. július 23. — Onálló elhatáro-
zással mentette meg a helyzetet az Oj-
tozi szoros környékén vívott harcaink
ban Katona József, volt 14. huszárezred
béli címzetes őrmester. Mint géppuska
irányzó saját kezdeményezéséből gép-
puskájával drótkadályaink elé küszö-
lt, majd meglepően a leghatásosabban
hosszantartó tűz alá vette a támpont
ellen támadó románokat és széjjel ug-
rasztotta őket, mielőtt a rohamot meg-
kezdheték volna. Elismerésképen az
arany vitézségi érmet József kir. herceg
őfensége, mint hadosztályparancsnok,
tűzte ki Katona őrmester mellére.

Gyászrovat

Özv. Chetneki Farkas Gézané szül.
Schaffer Anna temetése eszütörtökön
délután öt órakor lesz a díszravatalozó
teremből, római katolikus gyászszertar-
tással, Fehértói vállalata rendezi.

Kertész Imre szakaszvezető temetése
ma délután három órakor lesz a Közle-
mető hármias terméből, református
gyászszertartással. Fehértói vállalata
rendezi.

Rácz Sándor, életének 70. évében el-
hunyt. Temetése eszütörtökön délután
öt órakor lesz a hármias ravatalozó te-
remlől, református gyászszertartással,
Fehértói vállalata rendezi.

TEMETKEZÉSI KÖLTSEGEINEK
MEGTERÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS
UTJÁN GONDOSKODHAT!

— A sportrepülő Hajdúszoboszlón is
tevékenykednek és 48 növendék
kezd meg a munkát. A DVSC és a
Debreceni Repülő Club oktató
munkáját nyolc gépen végzik Haj-
dúszoboszlón és valszinűleg még
bővítik is a munkakört, több gépet
és több növendéket állítanak a
sportrepülés szolgálatába.

— Megszüntették Miskolcon a lakó-
házak és házcsoporthoz tartozó
szolgálatát. Miskolcra jelentik:
Tasnády Antal főkapitányhelyettes,
Miskolc város légóllalmi parancsnoka
hirdetményt bocsátott ki, amelyben a
lakóházak és házcsoporthoz tartozó
ügyeletes szolgálatát a honvédelmi
miniszter rendelkezése alapján meg-
szüntette. Ez a rendelkezés természet-
esen nem helyezi hatályon kívül az
elsőtűtést, amelyet ezután is a leg-
szigorúbban be kell tartani.

— A moszkvai magyar követség
tagjait szállító különvonat, amely hé-
tfőn este hagyta el a bolgár-török ha-
tárt, kedden reggel futott be a szófiai
pályaudvarra, ahol a magyar követ-
ség és bolgár részről a külügyminis-
ter képviselője üdvözölte Kristóffy Jó-
zsef követet és a követség tagjait. A
különvonat Belgrád felé folytatta út-
ját és Pécs érintésével érkezik Buda-
pestre. (MTI.)

— Az olyan egyéneknek, akinek bel-
ürlése elégtelen, s ezért emésztése meg-
van zavarva és aludni nem tud, aján-
latos korán reggel egy pohár termé-
szes „Ferenc József” keserűvizet éhgyo-
morra inni, mert ennek hashajtó hatása
alapos és biztos, enyhe és kellemes.
Kérdezze meg orvosát!

— Mit leplezett le a rövidzárlat? A
muít este a budapesti Andrassy út 41.
számú házban lévő Polgári büffének
a villanylámpái kialudtak. Rövidzárlat
történt, szerelőért küldtek, aki a fő-
vezeték megvizsgálásakor meglepőde-
latta, hogy a büffé órájához kapcsolt
két vezeték csatlakozik. Megália-
pították, hogy a két vezeték a vice-
házmester lakásába vezet. A vicehá-
zmester nem volt otthon, vidéken tar-
lózkodott, a rendőrség intézkedésére
fellérték a lakást, ahol nagyon sok
élelmiszert és a büfféből származó
egyéb holmit találtak. Nemesak az
áramot lopta a büfféből, hanem egyéb
hoimikát is elullajdonított.

— Rablógyilkosság. A máramaros-
megyei Aknasuhalg községben laká-
sának udvarán borzalmasan össze-
roncsolt fejű, holtan találták özvegy
Molnár Józsefné 54 éves kémény-
seprővállalkozónő. A csendőrség meg-
állapította, hogy a szerencsétlen asz-
szony lakását feldúlták és kifosztották,
tehát özvegy Molnárné rablógyilkos-
ságnak esett áldozatul. A csendőrség
gyanúja egy kéményseprőre gúrdre írá-
nyult, aki Felsőbányáról került özvegy
Molnárné szolgálatába.

**HA NYARALNI MEGY.
VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TAVOL OTTHONATOL:
BIZTOSÍTSON BETÖRÉSES LOPÁSI KÁR ELLEN!**

Közgazdaság

A szesztermelés ezévi kilátásai

Különleges helyzet előtt állanak ez évben a mezőgazdasági és gyümölcs-szeszfőzők. A gabonafélék szeszfőzésére való felhasználását a kormány — nagyon helyesen — tiltotta, valószínűleg a burgonya és a tengeri is hasonló tilalom alá fogják kerülni, a cukorrépa pedig — bár jó termésre van kilátás — egymagában nemigen fogja tudni kielégíteni a mezőgazdasági szeszgyárak termelési lehetőségeit.

Ugyanígy a helyzet a bor- és gyümölcs-szeszfőzőknél is, amelyek ez évben a közönséges faeperért is többet kénytelenek fizetni, mint más évben a szeszfőzésre való barackért, egyéb fajta gyümölcsöt pedig szeszfőzésre egyáltalában nem bírnak felvásárolni.

Lehetséges azonban, hogy a helyzet későbbben valamivel javulni fog és az esetleges tengeri, burgonya és cukorrépafelesleg, továbbá a hullott gyümölcsök és a szőlőtörkölyök módot

adnak a szeszfőzőknek üzemük rentábilis folytatásához.

Az idei, előreláthatólag kisebb szesztermelés máris érezteti hatását a pálinkapiacra, ahol a törkölypálinka 8 P, seprőpálinka 9 P 20 f., eperpálinka 10 P, barackpálinka 10 P nagyban árat ért el hektoliterfokként, az szeszfőző vasútállomás, hozzácsámitva még 4 százalék forgalmiadót.

Terménytőzsde. Búza 78 kg-os 30.—, rozs 71 kg-os 28.—, kétszeres 28.—, árpa 65 kg-os 24.—, zab 41 kg-os Debrecen 26.—, köles fehér 31—32.—, vörös 30.—31.—, hajdina 36.—, káposztarepce 45.—, vadrepce 38.—, napraforgó 35.—, lenmag 60.— P mázsánként.

Állatvásár. Felhajtás szarvasmarha 558, eladásra került 394. Lőből felhajtás 149, eladták 78-at. Árak: vágómarha jöminőségű 91—210, közepes 72—91, silány 49—72, borjú 100—140, növendékmarha 75—100, tinó, ökör 92—116, fejőstehén 305—700. Vágóelő 96—242, silány igásló 102—261, közepes igásló 265—500, jöminőségű igásló 500—740. Az irányzat élénk volt.

APRÓHIRDETÉSEK

**ALKALMAZÁST
nyer férfi**

Parádéskecsis konvencióra felvétetik. Jelentkezés a házmesternél 8—12-ig Péterfia 29. 1057

Strandra férfimunkára egy segédet felvesz Rencz Antal, Kossuth ucca. 1105

Kovácssegéd vidéki gazdaságba azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés: Simonffy 19. háztulajdonosnál. 19

Tanulót felvesz Szekeres György „Kassai” sörház, étterem és szálloda Debrecen, Hunyadi 1. 20

Férfifodrászsegédet — perfect munkást — felvesznek. Horgonyi, Szoboszlói út 4. 21

Asztalosság felvesznek. Csapó 41. 1099

Kifutót, 16 évesnél fiatalabbat, felvesznek. — Werner, Piac 70. 1118

Borbélysegéd 12 P heti fizetéssel azonnali belépést, Csapó 3. id. Embernél. 1116

Jómunkás fiatal borbélysegéd felvétetik. Baczán Ferencnél, Hatvan 2. 1114

Fodrászsegédet állandóra felvesznek. Kállay, Rothermere 3. 1127

Fűszerszakmában járatos angörsegédet hosszabb bizonyítvánnyal azonnala felvesznek. — Adorján László fűszerkereskedő. 1128

Jómunkás hölgyfodrász kisasszonyt, tanulót — azonnali felvesznek. Kiss, Csapó 37. 1129

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Soffőr és inas állást keres fiatal államvizsgás soffőr augusztus elsejére, Rothermere 1. 1101

Hívő házaspár házmestert állást keres, Szapannos 23. 1103

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Tanulóleány varrodába felvétetik, Piac 42. 1131

Ügyes segédleányt — azonnala felvesznek. — Nagy Erzsébet nő szabó, Hatvan 24. 1088

Kiszolgálóleány, gyakorlott, felvétetik azonnala, Szent Anna 2. Espresso. 1093

Iparvállalat keres nagy gyakorlattal bíró öske-resztény gép- és gyorsírónt állandó alkalmazásra. (Elődje 18 év után, férje elhelyezése miatt lépett ki.) Ajánlkozók bizonyítványmásolatukat fizetési igényük megjelölésével „Betű” jellegre küldjék be a kiadóhivatalba. 729

Kifutóleányt, ki nem iskolaköteles, felvétetik. Szent Anna 39. Fűszerüzlet. 1095

Németül is beszélő úri-leány vagy fiatalember kiszolgálónak felvétetik. Aszmann, Piac 27. 1096

Nyúlkezelőnt és házmestert fizetéssel keresek. Miklós 30. 22

Hölgyfodrász kisasszonyt, jómunkást, felvesz Bíró Kálmán fodrász, Piac 58. 1125

**HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT**

Szakácsnő és szobalány kerestetik azonnali belépésre vidéki földbírtokoshoz. Jelentkezés: Simonffy 19. háztulajdonosnál. 18

Perfect, jól főző szakácsnőt jó, hosszú bizonyítvánnyal vidéki tanya-ra keresek. Jelentkezés szerdán délelőtt 9—10 óra között a lap kiadóhivatalában. 1090

Perfect főző megbízható nő ajánlkozik vidékre is, házvezetőnőnek is. Bocskai tér 3. 2. ajtó. 1094

Délutánra keresek bejárónőt kevés munkára. Jelentkezni csak délután Hadházi 30. Szűcs villa. 1115

Minden főzőnőt jó bizonyítványokkal azonnali felvesznek. Hatvan 66. 1123

AJÁNLAT

Vasutas, katona, pilóta, egyenruhákat bizalommal készíttesse Tegdesnél, püspöki palota, Déri sarok. 1538 8. 30

Legelőshán fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv.

Ciánóztasson Csala című vállalat. Lakásvizsgálatok felelősségével. Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

Aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1085 8. 31

Kellemes lakás, finom kósi a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

Prima élelmi oltott és darabos mész, cement, gipsz, folyomhomok és egyéb építési anyag állandóan kapható Kárpátaljai Fa- és Szénkereskedelmi Kft-nél, Debrecen, Széchenyi 8. Telefon 15-47. 1794 8. 5

Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek minden gépezet olesón. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 644 8. 17

Poloskairást ciángázal, lakások vizsgálata, felelősséggel csatlaj Eis-Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 695 10. 17

Léggóltalmi víztartályokat, boros, ecetes, cseres, forgó hordókat készit Varga, Hatvan 68. 719 8. 18

Léggóltalmi és óvóhely, felszerelési cikkek beszereshetők Bészler Lajos vasüzletében, Ferenc József út 17. Bika mellett sarkon. Telefon 10-64. 1107

KERESLET

Kenyérhaját veszek. Irjon levelezőlapot, érte küldök. S. T. Domokos Lajos ucca 6. 1011

Keleti perzsaszőnyegtel jó áron veszünk. Címeket a kiadóba „Valódi” jellegre kérem. 1086

ELELMISZER ITAL

Kajszinbarack egy tételben eladó. Hüvelyes 9. 1087

Mézet veszek, becukrosodottat is és deszkát, Kerékgyártó, Piac 42. 1109

OKTATÁS

Nyári gyorsíró- és gényírótanfolyam a Simai gyorsíróiskolában. Piac 73. Államvizsga. 1675 8. 4

Okleveles tanító vizsgáztatást, német, angol tanítást vállal, Szőlősi trafik, püspöki palota. 10

Naményi Zoltán gyorsíró, gényíróiskolában nyári tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. — Államvizsga. Batthyány 1. 1268 8. 28

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat előnyös fizetési feltételekkel, udvari bútorüzletben, Piac 71. 584 8. 15

Modern háló, kombinált szekrény, fotelek, konyhaberendezés, antik komót. Kossuth 51. 1788 10. 4

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

**AUTO
MOTOR KERÉKPÁR**

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban 865 vv

Kerékpár, erős, nehezebb teherhordásra alkalmas, új gumikkal eladó. István út 70. 1123

**ÜZLET MŰHELY
RAKTÁRHELYISÉG**

10+4½ méteres üzlethelyiség Péterfia 61. alatt kiadó, ha az alakítást maga vállalja. 1091

Üzlethelyiség legforgalmasabb közponon (piac) azonnali kiadó. Csapó 19. Házfelügyelő. 1092

**KIADÓ LAKÁS
egyszobás**

Kiadó új szoba, konyha, élekmek. Ujkerti, Jerikó 57. 1100

Kiadó egy szép nagy parkettes szoba fürdőszobával és konyhasználattal augusztus 1-re. Ugyanott egy kisebb szoba is kiadó. Széchenyi 42. I. emelet. 1130

Egy kis szoba, konyha magánosnak kiadó. Péterfia 11. 1098

Irodának, üzletnek, raktárnak alkalmas kis szobahelyiség kiadó. — Kerékgyártó, Piac 42. 1108

Augusztus 1-re egy szoba, konyha mellékhe-lyiségekkel kiadó. Simonffy 53. 1121

**KIADÓ LAKÁS
háromszobás**

Háromszobás lakás mellékhe-lyiségekkel aug. egyre kiadó. Varga 32. 1054

**KIADÓ LAKÁS
nagy**

Lakás, főleg orvosnak alkalmas, kiadó. Honvéd 28. 1126

LAKÁST KERES

Irodának egy üres különbejárátú szobát — azonnala keresek a központban. Cím a kiadóban. 809

2 szoba, konyhás, lehetőleg összkomfortos belvárosi lakást keres augusztus, eselleg szeptember 1-re vasúti tisztviselő. Cím a kiadóban. 751

BÚTOROZOTT SZOBA

Szép nagy uccai különbejárátú bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg 36. 755

Kiadó különbejárátú bútorozott szoba. Csapó 19. özv. Grósznénál. 1102

Bútorozott uccai szoba belvárosban ellátással azonnali kiadó. Dom 14. 1119

ELVESZETT

Felkérem a liszt. és kenyérárúsító üzletet, hogy három darab 1060 számú elveszett kenyér- és lisztjegyet tartásnak vissza. Ertesítés jutalom ellenében Külsővásártér 19. I. 1106

846. számú hat darab kenyér- és lisztjegyet elvesztett. Jutalom ellenében Szegfü u. 17. alatt kérem leadni. 1117

VEGYES

Leánderek jó ládákban eladók Honvédtemető u. 6. sz. 833 v.v.

Írásokból, fényképekről lelküismeretesen analízál közismert tudományos módszerrel Berinkey költőgrafológus. 1—2 növéndéket tanításra is vállal részletfizetésre. Fogad barmely nap délutánonkint Thaly Kálmán 12. 1089

Gráfologusnő mindenki kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 1085

INGÓSÁG VÉTEL

20 m. vaskerítést megvételre keresek. Combos. Borz 15. 1036

INGÓSÁG ELADÁS

Fa- és bronzcsilárok eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb legolcsóbban beszereshetők. — Ingóságkövetelő. ref. püspöki bérpalota. 1131 vv

Ablakok kitűnő állapotban, 6 drb 90x175, 2 drb 40x175, 2 drb 60x160 méretűek, eladók. Mittelmann piac 77. talosmühely. Piac 77. 768 vv.

Cserépkályha költözés miatt eladó. Cím: Honvéd 34. 1049

Halálozás miatt szobafestőszerszám eladó. Hajdúnánás, Hunyadi ucca 38. Özv. Gyulainé. 1046

Asztaltűzhely, bronzcsillár, ágyszorongó elköltözés miatt eladó. Csapó 16. 1104

Kiseb-nagyobb ládák eladók. Springer papír, fotókereskedés, Ferenc József út 38. 1097

Ebédlőszőnyeg, használt Argamant, 4x3-as, 1 spárga 3x2-es és 2 ágylé való eladó. — Wesselényi 2. V. lépcső I. em. 27. ajtó. 1111

Gépszij fonott anyagból, légvédelmi kis harang eladó. Nap 2. 1122

GAZD. TERMÉNYEK

50—60 négyszögöl kerti széna olesón eladó. Jöjjön kaszával. Domokos Lajos u. 6. 1041

GAZD. ESZKÖZÖK

Lógereblye, könnyű kocsis, féderes taliga, szekerek, egyéb gazdasági eszközök eladók. Károly Ferenc József út 21/b. 1112

ELADÓ HÁZ

Nyíl u. 14. számú ház eladó. Zalogház, Hunyadi 14. 1778 vv.

Három szoba, konyha, verendás lakásból és egy üzlethelyiségből álló jókarban lévő ház eladó Hajdúsámsomban. Értekezni a Hanga vendéglőben. 688

Eladó ház Szepességi 8. más vállalkozás miatt sürgősen, teherrel. 1079

Sürgősen eladó Berta ucca 9. sz. ház, mely áll 2 szoba, konyha, kamara, istálló, göré, raktár, fűkamara, 100 darab sertés részére hizlaló, jövizű kúttal. 1028

Négyszobás modern villa 412 négyszögöl kerttel, adómentes, építkezési teherrel eladó. Hadházi ucca 26/b. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig. Értekezni Péterfia 34. 115+

Eladó családi villaszerű ház 110 négyszögöl telkekkel. Hatvan 18. Fodrászüzlet. 1113

FÖLDBÉRLET

Hajdúszoboszlón, a fűrdő mellett lévő Bánom-szőlőskertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles telek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

ELADÓ FÖLD

Nyolc hold tanyás föld szőlővel Bellegelő 90. sz. alatt eladó. Erdéklődni Beresényi u. trafik. 713 8. 3

Gyönyörű szőlő, öt éves gyümölcsfákkal, konyhakerttel, természetesen egyszerű padlós lakással, göré, mellékhe-lyiségekkel, 370 négyszögöl 4200 ért eladó Csapó kertben. Kerékgyártó, Piac 42. 1110

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Soffőr és inas állást keres fiatal államvizsgás soffőr augusztus elsejére, Rothermere 1. 1101

Hívő házaspár házmestert állást keres, Szapannos 23. 1103

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Tanulóleány varrodába felvétetik, Piac 42. 1131

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Soffőr és inas állást keres fiatal államvizsgás soffőr augusztus elsejére, Rothermere 1. 1101

Hívő házaspár házmestert állást keres, Szapannos 23. 1103

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Tanulóleány varrodába felvétetik, Piac 42. 1131

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Soffőr és inas állást keres fiatal államvizsgás soffőr augusztus elsejére, Rothermere 1. 1101

Hívő házaspár házmestert állást keres, Szapannos 23. 1103